

Serbest bölgede faaliyette bulunan mükelleflerin Ba-Bs bildiriminde bulunurken hangi tarih ve kuru esas alması gerektiği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	72354795-VUK-11-2011-29
Tarih	18.07.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

TEKİRDAĞ VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri ve Usul Müdürlüğü

Sayı : 72354795-VUK-11-2011-29

18/07/2013

Konu : serbest bölgede Ba/Bs formlarında tarih

İlgide yer alan dilekçenizde, ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... T.C. kimlik numarasında kayıtlı gelir vergisi mükellefi olduğunuzu, serbest bölgede faaliyet gösterdiğinizizi, 396 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde Bs Formlarında Serbest Bölge İşlem Föyü tarihinin baz alındığını, Ba için tebliğde herhangi bir düzenleme olmadığını, bu nedenle düzenlenecek bildirim formlarında Serbest Bölge İşlem Föyünün açılış tarihinin mi yoksa kapanış tarihinin mi esas alınacağını, fatura tarihlerinin dikkate alınıp alınmayacağını, söz konusu belgelerde gösterilen kurlar üzerinden farklılıklar oluştuğundan bahisle hangi kurun dikkate alınacağını ve ayrıca düzenlenecek Ba ve Bs formlarında hangi ülke kodunun esas alınması gerektiği konusunda Başkanlığımızdan görüş talebinde bulunulmuştur.

Bilindiği üzere, 213 Sayılı Vergi Usul Kanunun 148,149 ve 257 nci maddelerinin verdiği yetkiye dayanılarak 350 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile bilanço esasına göre defter tutan

mükelleflerin belirli bir haddi aşan mal ve hizmet alımlarını 'Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bilgi Formu'(Form Ba) ile mal ve hizmet satışlarını ise 'Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu'(Form Bs) ile bildirmeleri hususunda yükümlülük getirilmiştir. Konu hakkında 362 ve 381 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğiyle bu yükümlülüğe ilişkin gerekli açıklamalar yapılmış, 396 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile de, söz konusu yükümlülüğün 2010 yılı ve müteakip yılların aylık dönemlerinde yerine getirilmesinde uygulanacak usul ve esaslar ile bildirim hadleri yeniden belirlenmiştir

Söz konusu, tebliğin 3.2.2 bendi 08.09.2012 tarihinde yürürlüğe giren 418 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile "Ayrıca serbest bölgelerde faaliyette bulunan mükelleflerin yurt içiyle yaptıkları alış-satış işlemlerinin bildirilmesinde; gümrük giriş veya çıkış beyannamesi düzenlenmesi hallerinde bu beyannamelerin kapanma tarihleri ve tutarları, gümrük giriş veya çıkış beyannamesi düzenlenmemesi durumlarında ise serbest bölge işlem formu tarihi ve tutarı dikkate alınacaktır" şeklinde değiştirilmiştir.

Ayrıca, 396 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği 3.2.5 bendinde "Ba ve Bs bildirim formlarının Tablo II bölümlerinin doldurulması sırasında kullanılacak 'ülke kodu' bilgileri tebliğ ekinde yer almaktadır" ifadesine yer verilmiştir.

Buna göre, serbest bölgede faaliyet gösteren mükellefler tarafından yapılan alış-satış işlemlerine ilişkin olarak bildirimlerin doldurulmasında, ülke kodu bölümüne kod listesinden alış-satış işlemi yapılan ülkenin, söz konusu alış-satış işlemlerinin serbest bölgedeki bir mükellefe yapılması halinde ise "Serbest Bölge" seçeneğinin işaretlenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Türkçe Tutma ve Türk Parası Kullanma Zorunluluğu" başlıklı 215 inci maddesinde;

"1.Bu Kanuna göre tutulacak defter ve kayıtların Türkçe tutulması zorunludur. Ancak, Türkçe kayıtlar bulunmak kaydıyla defterlerde başka dilden kayıt da yapılabilir. Bu kayıtlar vergi matrahını değiştirmeyecek şekilde tasdik ettirilecek diğer defterlere de yapılabilir.

2.a) Kayıt ve belgelerde Türk para birimi kullanılır. Belgeler, Türk parası karşılığı gösterilmek şartıyla, yabancı para birimine göre de düzenlenebilir. Şu kadar ki yurt dışındaki müşteriler adına düzenlenen belgelerde Türk parası karşılığı gösterilme şartı aranmaz.

b) İlgili dönem defter tasdik tarihi itibarıyla ödenmiş sermayesi (yurt dışında kurulan şirketlerin Türkiye'ye ayrılan ödenmiş sermayesi) en az 100 milyon ABD Doları ya da muadili yabancı para karşılığı Türk Lirası ve sermayesinin en az % 40'ı ikametgâhı, kanunî ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kişilere ait olan işletmelere, kayıtlarını Türk para birimi dışında başka bir para birimiyle tutmalarına Bakanlar Kurulunca izin verilebilir. Bakanlar Kurulu, bu had ve nispeti sektörler itibarıyla ayrı ayrı yarısına kadar indirmeye veya iki katına kadar artırmaya yetkilidir. Bu şartların ihlâl edildiği hesap dönemini izleyen hesap döneminden itibaren Türk para birimine göre kayıt tutma zorunluluğu başlar.

ba) Türk para birimiyle yapılan işlemler, işlemin gerçekleştiği günün Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuruyla ilgili para birimine çevrilir. İktisadî kıymetlerin değerleri ile vergi matrahı kayıt yapılan para birimine göre tespit edilir, beyannamenin verilmesi gereken ayın ilk gününün kuruyla Türk parasına çevrilerek beyan edilir. Vergi ödeme, mahsup ve iade işlemlerinde de Türk Lirası tutarlar kullanılır.

bb) Bu Mükellefler, diğer para birimleriyle kayıt tuttukları sürece mükerrer 298 inci maddenin (A) fıkrası uyarınca enflasyon düzeltmesi yapamazlar. Türk para birimiyle kayıt yapmaya başlamaları halinde ise üç yıl süreyle anılan madde hükmünden yararlanamazlar."

hükmüne yer verilmiştir.

Bunun yanı sıra, 348 Sıra No.lu Vergi Usul Genel Tebliğinin "4. Serbest Bölgelerde Defter Tutma" başlıklı bölümünde;

"5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 8 inci maddesi ile değişik 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun 6 ncı maddesinde, kullanıcıların tutmak zorunda oldukları defterler ile düzenleyecekleri belgelere ilişkin olarak, Vergi Usul Kanununun hükümlerine bağımlı olmaksızın düzenleme yapmaya Maliye Bakanlığının yetkili olduğu hüküm altına alınmış olup, söz konusu yetkiye istinaden yapılan düzenlemeler 85 Seri Numaralı Kurumlar Vergisi Genel Tebliği ve 345 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile kamuoyuna duyurulmuştur.

Bu düzenlemelere ilaveten, 3218 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak, tam mükellefiyete tabi gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin (adi ortaklıklar, kollektif ve adi komandit şirketler dahil) serbest bölgede faaliyette bulunan şubeleri ile serbest bölgede faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerin serbest bölge dışında ancak Türkiye sınırları içerisinde faaliyette bulunan şubeleri hariç olmak üzere, serbest bölgede faaliyet gösteren gerçek veya tüzel kişilerden isteyenlerin, defter kayıtlarını Türk para birimi dışında (Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca, kuru günlük olarak belirlenen) herhangi bir yabancı para birimi ile de yapabilmeleri Bakanlığımızca uygun bulunmuştur.

Buna göre serbest bölgede faaliyet gösteren söz konusu mükellefler, Türk para birimiyle veya başka bir yabancı para birimiyle yapılan işlemlerini, işlemin gerçekleştiği günün Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuruyla ilgili para birimine çevirecekler, iktisadi işletmeye dahil kıymetlerin değerleri ile vergi matrahlarını kayıt yapılan para birimine göre tespit edecekler, ancak beyannamelerini (verilmesi gereken ayın ilk gününün kuruyla) Türk parasına çevirerek vereceklerdir.

Defter kayıtlarına esas alınan yabancı para biriminden ilk kayıt yapılan hesap dönemi dahil beşinci hesap döneminin sonuna kadar dönülemeyecektir.

Verginin ödenmesi, mahsubu ve iadesi işlemlerinde de Türk para birimi esas alınacaktır.

Serbest bölgede faaliyette bulunan mükelleflerin, istemeleri halinde defterlerini Türk para birimine göre tutabilecekleri ise tabiidir." denilmiştir.

Bu itibarla, Türk para birimiyle veya başka bir yabancı para birimiyle yapılan işlemlerinizi, işlemin gerçekleştiği günün Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuruyla ilgili para birimine çevirmeniz, iktisadi işletmeye dahil kıymetlerin değerleri ile vergi matrahlarınızı kayıt yapılan para birimine göre tespit etmeniz, ancak beyannamelerinizi beyannamenin verilmesi gereken ayın ilk gününün kuruyla Türk parasına çevirerek vermeniz gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026